

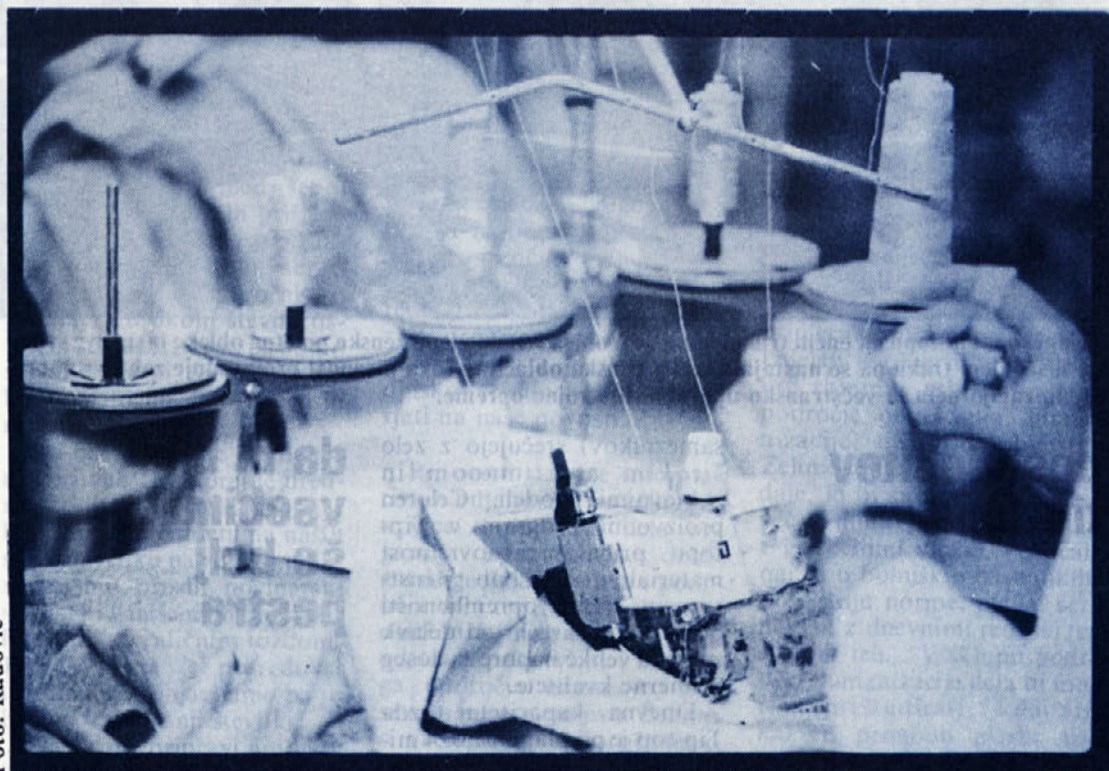

Foto: Radovič

kultura v vsej širini svojega pomena

sprva ljudsko izročilo, ki so mu skozi čas veliki ljudje našega naroda dodajali močno in čisto tudi za svet pomembno kulturno in umetniško dediščino. Bogastvo naše besede in naše kulture je rastle in pomenilo za slovenskega človeka tisti vzgib, na osnovi katerega mu je rastle tudi nacionalna zavest in samozavest. Ta pa je bila tudi porok za premagovanje neštetiht pritiskov skozi zgodovino in bo ostala tudi v naprej porok za premostitev še takih težav.

Vpetost kulture v vse pore naroda mu daje moč. Modrec je dejal: „Ne po bankah, ne po vojnah se narod ne zapiše v zgodovino. Samo umetnost preživi in samo ta lahko skozi zgodovino priča o narodu, o ljudeh, ki so nekoč živeli in ki s svojimi umetniškimi deli ostajajo vedno živi...“ Naš svet „od Triglava do Gorjancev“ je ves prepleten s spomeniki kulture. Slovenski pesniki so mnogokrat ponesli našo besedo v sam vrh svetovne ustvarjalnosti, slikarji so naše ime ponesli v svet; enako glasba, ples, arhitektura... Polno je spomenikov naše kulture tudi v ljudskem izročilu.

In kakšen je naš odnos do teh velikih prič slovenske ras-

ti? Mnogokrat ni pravi, toda hkrati lahko ugotavljamo, da se tudi spreminja. Zaščititi želimo staro kmečko hišo, cerkev iz romanike, zabeležiti rezijansko ljudsko pesem, v živem spominu obdržati ples, šege, oblačila tistih davnih časov. Vse bolj prodira v nas zavest, da sta naša kultura in jezik naše največje bogastvo. Skrb za negovanje vsega tega pa bi morala biti naša vsakdanja skrb.

Ob 8. februarju, ko si slovesno zapojemo „Zdravljico“, ko se s ponosom spominimo mnogih velikih umetnikov, ki so s svojimi deli dali našemu jeziku in kulturi še posebno veljavo, se moramo ozreti tudi vase. Zahtevati moramo od sebe večje napore za dograjevanje sebe kot človeka. Kajti kultura je pojem, ki zaobjema veliko širino — od kulture v ožjem smislu do kulture odnosov, jezika... Kultura človeka bogati in plemeniti. Sprva človek vzame ponujeno, kasneje pa si želi vse več umetniškega in kulturnega doživljanja. Spremeni se odnos do pesmi, ki smo jo včasih peli vsi povprek in jo sedaj, četudi v nadvse veseli družbi, želimo zapeti z občutkom in ubrano.

Vse pogosteje segamo po knjigi, ki ima tudi veliko izrazno moč, pogosteje si zaželimo v kino, gledališče... Morda bomo tudi sami zaplesali ali pa se zavestno in načrtno prizadevali za primeren nivo našega izražanja, obnašanja... Danes kultura „ni več krizantema siromakova, ampak je bogastvo bogatega“. Vroča Cankarjeva želja in vera je uresničena. Z velikimi napori je to doseženo, z velikimi napori je skozi kulturo začutil slovenski narod svojo moč, svojo zavest. Sedaj pa je treba le malo poslušati in volje, da se s tem neizmernim bogastvom oplemenitimo vsi.

V Labodovih okoljih si prizadevamo po najboljših močeh za dvig in razvoj kulture. Mnoge akcije so postale nepogrešljive. Delavci Laboda se pogosto neposredno ali posredno — s prizadevanjem, da bi kulturna in umetniška dogajanja postala naš vsakodnevni spremljevalec — srečujemo s snovanjem ali podoživljanjem. Veliko je storjenega, še veliko pa nas še čaka. Kot rečeno: šeleli bi doseči v vsem širokem pojmu kulture kar največ. V zadovoljstvo vseh nas.

L. J.

idejnopolična aktivnost

Člani OO ZK so obravnavali idejnopolično aktivnost in naloge članstva v zvezi komunistov.

Ivanka Hlušička je pripravila sestavek o gibanju članstva v ZKJ.

Podatki o gibanju članstva v ZKJ v zadnjem času resno opozarjajo. Zaskrbljeni bi morali biti nad tem, da je veliko izstopov in črtanj iz zveze komunistov.

Vedno, kadar smo bili v preteklosti v večjih težavah, se je število vstopov v ZK povečevalo. Posebej delavcev iz neposredne proizvodnje. Sedanja situacija je dovolj resna, vendar se dogaja ravno na-

(Nadaljevanje na 2. str)

Predsednik republiškega komiteja za kulturo je pozval k posebno slovesnemu obeležju letošnjega 8. februarja, našega kulturnega praznika. Na tem majhnem ozemlju na meji med zahodno Evropo in Balkanom se je skozi stoletja ohranjal slovenski jezik in slovensko,

(Nadaljevanje s 1. str)

sprotno. K temu v večji meri pripomorejo slabi zgledi nedoslednega ukrepanja, neodgovornega ravnanja komunistov na višjih ravneh, v občini, republiki, federaciji.

Večina poslovnih in drugi vodilni in odgovorni delavci so člani ZK. Posplošena kritika pa ustvarja vtis, kot da je v ZK vse narobe in neodgovorno. Da bi zveza komunistov utrdila svoj ugled in zaupanje, mora znotraj svojih vrst odločneje razčistiti s slabimi, neodgovornimi in pasivnimi člani. Zato bi se morali ponovno dogovoriti, da bodo organizacije in organi ZK dosledno preverjali odgovornost vsakega člana, ki je ravnal v nasprotju z statutom in programom ZKJ.

Tudi naša OO ZK se ubada z enakimi problemi. V zadnjem času opažamo, da dobri, aktivni delavci ne želijo vstopiti v zvezo komunistov.

Komunisti vedno bolj občutimo večjo kritičnost delovnih ljudi do vseh slabosti: neobvladovanje cen, inflacija, padanje standarda. V ospredje postavljajo odgovornost ZK. Med ljudmi je čutiti nemir, strah pred prihodnostjo.

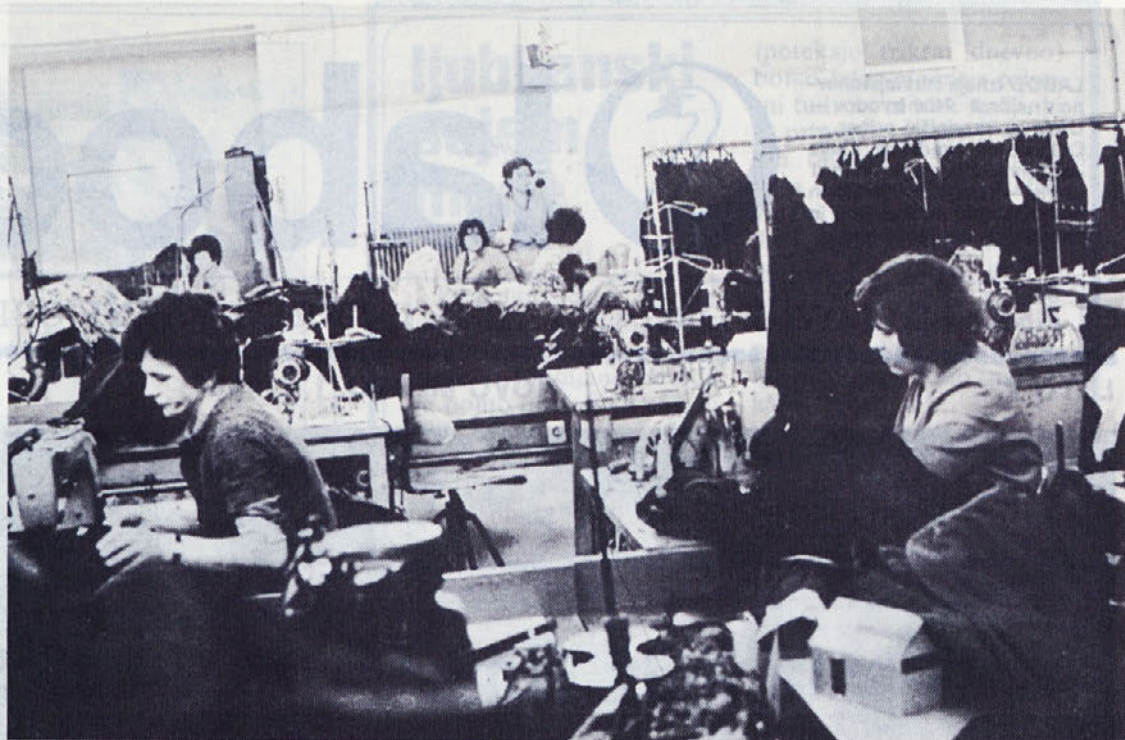
Prav ta nemir pa bi morali vsi komunisti spremeniti v ustvarjalen polet in delovne ljudi z lastnim zgledom prepričati, da bomo le z boljšim delom in večjo odgovornostjo premagali sedanje težave. Ne moremo pa mimo dejstva, da sedanje breme gospodarske stabilizacije ni bilo enakomerno razdeljeno, saj so najbolj prizadeti neposredni proizvajalci.

Padec življenjskega standarda nas mora skrbeti. Nizki osebni dohodki negativno vplivajo na produktivnost dela. Delavci ugotavljajo, da je njihov vpliv na odločitve majhen in da se ne more uveljaviti vloga delegatov v sisih, če družbenopolitične organizacije, samoupravni organi in delegati niso dovolj aktivni. Negodovanja imajo močan vpliv tudi na članstvo ZK, saj posamezni komunisti postajajo ravnodušni, njihova revolucionarnost pa blede. Pretežna večina članov stoji ob strani, opazuje in molči.

Ali res ni možnosti storiti več, da bi resnično postali avantgarda delavcev?

Prvo, kar moramo storiti, je: razumeti tovariško kritiko, krepiti moramo medsebojno zaupanje in dobre medsebojne odnose. Le tako bomo dosegli, da nam bodo delavci zaupali.

M. MAGDIČ, tozd Delta

Te dni so v Tip-topu na enem traku delali za Yobisa izredno lepe ženske poletne obleke iz surove svile, na sosednjem traku pa so nastajala težka zimska oblačila. Taka pisanost proizvodnje zahteva dobro organizacijo dela in večstransko uporabnost strojne opreme.

posodobitev tip-topa

Med osrednjimi letošnjimi nalogami je tudi preureditev proizvodnje v Tip-topu. Ta temeljna organizacija ima v programu vrhnjih oblačil specifično proizvodnjo ženske konfekcije in oddelek za izdelavo oblačil po meri. Ta specifičnost proizvodnje pa narekuje nekatere majhne posege v organizacijo dela, zahteva produktivnejšo strojno opremo ter ustrežnejšo kvalifikacijsko strukturo. Razvojna služba je že izdelala projekt, ki bo prinesel Tip-Topu precej izboljšav, uresničevanje tega pa bo teklo skozi celo letošnje leto.

V posnetku sedanjega stanja je naveden zahteven proizvodni program, saj izdelujejo v Tip-topu enodelne in dvodelne ženske obleke, ženske plašče, krila in športno konfekcijo. Delo teče za izvoz in za domači trg. V oddelku po meri pa se seveda (gleda na naročila po-

sameznikov) srečujejo z zelo širokim asortimanom in zahtevnimi modeli. Celoten proizvodni program v Tip-topu prinaša raznovrstnost materialov, kar ob neustreznem stanju opremljenosti povzroča težave in od delavk zahteva velike napore za doseg primerne kvalitete.

Dnevna kapaciteta tozda Tip-top je po planu 57.024 minut, dejansko stanje pa je veliko nižje, 54.912 minut. Razlika v doseganju rezultatov pa gre na račun manjšega števila zaposlenih, kot je predvideno s planom raznolikosti modelov, majhnih delovnih nalogov in pomanjkanja specialnih strojev. Torej zahteva naloga celovit pristop, od predloga rešitve kadrovskega vprašanja do prostorske in organizacijske preusmeritve.

Za doseganje zastavljenih ciljev je nujno zagotoviti, da bi vse službe delale v isti zgradbi. Kot vemo, sta sedaj mehanična delavnica in oddelek po meri v ločeni zgradbi, kar povzroča precej težav. Za planiran doseg delovnih rezultatov pa bo treba posodobiti strojno opremo, ki bo zagotavljala visoko produktivnost in tudi najvišjo kvaliteto. V ta namen bo nabavljena ustrezna strojna oprema z večstransko uporabnostjo.

Ob reorganizaciji pa bo zajeta tudi likalnica. V tem prostoru je nujno omogočiti proste prehodne površine za notranji transport in za gibanje delavcev.

da bi bila vsebina še bolj pestra

Uredniški odbor je na svoji zadnji seji pregledal, kaj smo storili na področju posrednega obveščanja v sklopu glasila in informativnih biltenov v preteklem letu, ter s pripombami sprejel vsebinsko zasnovano za obveščanje v tem letu.

Pri oceni vsebine glasila je bilo precej pobud za aktualnejše predstavljanje in tudi za izobraževanje na področju socialnega dela. Želeli bi tudi prispevke s podobno vsebino, kot je bila serija člankov o alkoholizmu, prav tako pa tudi predstavitev tekočih in perečih socialnih vprašanj iz naših delovnih okolij.

Člani uredniškega odbora so tudi menili, da bi morali skoz ozi prispevke v časopisu pogostejše opozarjati na kulturo v vsej širini pomena te besede. Gre tudi za medsebojne odnose, za obnašanje.... Širše želimo v letošnjem letu zajeti tudi področje športa; to naj ne zaje-

ma le poročil o posameznih športnih dogodkih, ampak naj bodo prispevki tudi v vlogi animatorja množične rekreacije in, kar je za nas še aktualnejše, pobudnika in spodbujevalca rekreacije med delom.

Skratka, začutili smo, da je lahko glasilo ne le informativnega značaja, ampak tudi povezovalnega in izobraževalnega. Za doseg tega pa je nujno povabiti k sodelovanju (ali bolj rečeno pritegniti, saj vabili smo tudi do sedaj, samo odziva ni bilo pravega) strokovne sodelavce. Precej besed je bilo slišati na račun tega, da bi se morali lotiti tudi rubrike „Prišli — odšli“. Ker smo prostorsko med seboj zelo oddaljeni, ne bi prišlo v poštev poimensko predstavljanje. Dogovorili smo se, da bomo mesečno sporočali iz posameznih okolij število tistih, ki so odšli, hkrati pa bomo sproti poročali, na katerih delih in nalogah smo zaprosili nove moči.

Pri oceni vsebine glasila ter usmeritvah za naprej je uredniški odbor tudi ugotovil, da je bilo v preteklem letu na naših straneh veliko napak. Za pojasnilo smo prosili novinarski servis, ki v našem imenu sodeluje tudi z grafičnim tozdom DITC, in ta je posredoval informacijo, objavljamo pa jo ločeno v današnji številki.

Da bi pri pripravi gradiv v našem uredništvu in v DITC imeli na razpolago dovolj časa za kvalitetno pripravo časopisa, je nujno spoštovati roke oddaje in s tem v zvezi zagotoviti reden dotok informacij. Stvari pri tem se popravljajo, še vedno pa se moramo, za žalost za posamezno novico,

informacijo še pregovarjati, prositi in podobno, namesto da bi sporočilo prišlo samo. Predvsem bi morali zagotoviti redno in takojšnje poročanje s sej organov upravljanja, posredovati poročila z obiskov sejmov, s poti, opozarjati na naše novice....

Pri oceni vsebine informativnih biltenov, ki so prinašali novice s področja dela organov upravljanja, delegatskega dela v sisih in s področja dela ter dela družbenopolitičnih organizacij, je odstotek prispevkov z zadnjega področja najmanjši, kar seveda ni sprejemljivo. Želimo si več sprotne poročanja o delu DPO, še posebno pa pogrešamo poročila s sej OO ZK. Od teh tudi na področju obveščanja pričakujemo močnejšo vlogo. Na novo bo treba izdelati tudi sezname tistih, ki naj prejemajo informativne in poslovne biltene, ob prehodih na obveščanje prek

razglasnih postaj pa bi tudi te le izobesili na oglasnih deskah.

Razglasne postaje v naših okoljih še niso dobile primerne veljave in vsebine. Izdelan je okvirni načrt dela, ki zajema tri področja: področje obveščanja, humanizacije dela in obvestil. Želimo, da bi redno stekle oddaje, ki bi sicer zajemale največ 15 minut govornega dela z glasbenimi vložki. Poročali naj bi o bolniških izostankih, doseganju norme, plana, seznanjali z dnevnimi redi sej ter sklepih teh... V sklopu področja humanizacije dela bi morali preštudirati, kdaj in kakšen program glasbe ustreza našemu delu. Pri tem bi se morali poslužiti izsledkov in spoznanj s tega področja. Vsekakor je potrebno k programu za razglasne postaje pristopiti resno in odgovorno.

Uredniški odbor sestavljajo:
DELTA — Mimica Magdič
LIBNA — Marija Štampfelj

LOČNA — Slavica Putrih
TEMENICA — Marjetka
Grabljevec
TIP—TOP — Ana Milena
Gašperšič
ZALA — Tatjana Humar
COMMERCE — Romana
Trpin
DSSS — Mojca Novak in
Lidija Jež

Analiza vsebine Laboda v
letu 83 in pregled stroškov:

	%
1. gospodarjenje	24,64
2. samouprava	10,44
3. družbeni standard	10,15
4. kadrovanje in izobraževanje	8,40
5. DPO	7,25
6. delegatski sistem	6,38
7. v prostoru	4,92
8. kultura	3,73
9. šport	3,50
10. upokojenci	3,47
11. sociala	3,19
12. predstavitve	3,19
13. informiranje	2,60
14. sejmi, novice	2,32
15. snovanja naših delavcev	1,80
16. SLO	1,75
17. 60-letnica	0,78
18. ostalo	1,49

Poprečno je ena številka našega glasila s 2400 izvodi stala 35.816,27 dinarjev, en izvod 16,30 din in ena stran poprečno 2,05.

Po odhodu zdravnice Mateje Blažič na specializacijo je v našo ambulantno prišla zdravnica Vesna Kljajo, ki nas je s prikljubljeno sestro Vero obiskala ob izteku leta. Stiki med zdravstvenimi delavci in delovnim okoljem so nujni in v Labodu nam jih uspeva negovati in razvijati.

V kulturi medsebojnih odnosov je Delta naredila zelo veliko. Med negovanje tega pa sodi tudi prijetna čestitka in simbolična pogostitev ob rojstnih dnevih članov kolektiva.

Z OBČNIH ZBOROV

**libna:
bili smo
uspešni,
vendar smo
kulturi
posvetili
premalo
pozornosti**

dejavnost. Na tem področju je bil sicer organiziran pohod na Sromlje, toda kaj več ni bilo storjenega.

Torej, občni zbor je pokazal na obe strani dela in uspehov osnovne organizacije sindikata v Libni. Veliko so dosegli s precejšnjimi prizadevanji, nekaj področij pa bo nujno v tekočem mandatu še popestriti. V tem smislu je izdelan tudi program dela, ki ga bo izvajal nov izvršni odbor, s celotnim članstvom, seveda.

Izvršni odbor OOS v Libni sestavljajo:

predsednica je Irena Strgar, Majda Kostrevc je namestnica, blagajničarka je Jožica Dušanič, Bernarda Češnovar je tajnica, poverjeniki pa so Anica Sternad, Fanika Zorič, Marija Zalokar, Justa Hočevnar, Božena Bajalica, Angela Percec, Anica Hribar, Milena Omerzel, Anica Novak, Anica Mlakar in Zinka Pečnik.

Libna — bili smo uspešni, vendar smo kulturi posvetili premalo pozornosti

Občni zbor sindikata v Libni je odprl široko razpravo o vsebini dela osnovne organizacije. Prisotni so ugotovili, da je bil sindikat v preteklem mandatnem obdobju zelo aktiven in da ga je bilo čutiti prav povsod. Morda bi bilo v bodoče potrebno še več pozornosti pa tudi srestev nameniti kulturnemu delovanju, ki ga mora sindikat spodbujati, ter še bolj negovati oblike izletov in strokovnih ekskurzij hkrati. Menili so, da je obisk v sorodni delovni organizaciji ali v stroki, vedno koristen tudi za naše delo. Srečanja in izleti zares niso osrednja naloga sindikata, so pa prav tako potrebna za sprostitev in, ne nazadnje, tudi za povezavo delavcev, še posebno v Libni, kjer tečeta dve izmeni in so tako stiki med delavkami redkejši.

Ob številnih tekočih akcijah, ki so v Libni tekale zelo uspešno, je treba izpostaviti tudi skrb za pospeševanje krvodajalstva, organizacijo kresovanja, udeležbo na solidarni akciji na Bizeljskem, organizacijo proslav... Kot rečeno, v bodoče si žele, kljub dvoizmenskemu delu in velikim delovnim obveznostim, ponovno obuditi kulturno delo v tozdu ter oživiti športno

zala: kritična ocena dela

Občni zbor sindikata v Zali je kritično ocenil delo osnovne organizacije in seveda izvršnega odbora v preteklem mandatu. Delovne obveznosti tozda so bile velike in tako je bilo delo DPO malce odrinjeno. Seveda delovne obveznosti ne opravičujejo premajhne aktivnosti osnovne organizacije sindikata, zato so se v Zali zavzeli za to, da s skupnimi močmi zares spodbude in okrepe delo sindikata.

Nov izvršni odbor OOS v Zali sestavljajo:

Vera Lapajne je predsednica, Agica Horvat namestnica, Nada Kogej blagajničarka, članice pa so Milena Lapajne, Vera Lapajne, Valentina Rejc, Marica Podobnik, Jana Vidmar in Zofija Tušar.

Sindikat v Libni meni, da sodi med njihove pomembne naloge tudi povezovanje delavcev, organiziranje srečanj, sprostitev..., kar vse so znali v Libni vedno skrbno in prijetno organizirati.

ločna: spremljali in spodbujali smo tudi delegatsko delo

Iz pregleda opravljenega dela v IO OOS in osnovne organizacije tozda Ločna je razviden zadovoljiv rezultat. Med široko paleto nalog, ki se jih je loteval IO OOS, naj omenimo le nekaj, morda specifičnih za njihovo okolje.

Sindikat je v Ločni precejšnjo pozornost posvetil obravnavi dela delegacij sisov in s tem želel prispevati kvaliteten delež k doslednemu in širokemu delu delegacij. Obravnaval je poročila o delovanju, programih posameznih sisov in izvrševanju teh, ter problematiko, s katero se srečujejo delegacije glede na to, da so sestavljene.

Podrobneje je sindikat v Ločni obravnaval tudi kadrovsko politiko v SRS po 7. seji CK ZKS ter analiziral stanje s tega področja v lastni temeljni organizaciji. Kadrovska politika pa je bila tudi osrednja tema naše konference osnovnih organizacij v delo katere se je Ločna temeljito vključila.

Med številnimi tekočimi nalogami je IO OOS v Ločni obravnaval tudi informiranje v svojem okolju in na ravni delovne organizacije obravna-

val je pobudo za ustanovitev aktiva invalidov ter se zadolžil, da bo po svojih najboljših močeh sodeloval pri njegovem delu.

Redno je IO OOS obravnaval tudi sprejete sklepe, zadolžitve in stališča občinskega sindikalnega sveta. Ta se je vključeval v razreševanje tekoče problematike našega prostora in sindikalna organizacija v Ločni ugotavlja, da so metode in oblike tega delovanja dobre, manj pa so zadovoljni z delom in povezovanjem z občinskim odborom sindikata naše dejavnosti. Res nismo imeli večjih težav, toda kljub temu bi si želeli pogostejših stikov z odborom in tesnejših vezi pri naših skupnih prizadevanjih.

Novo vodstvo IO OOS v Ločni sestavljajo:

predsednica OOS je Marjetka Hrovat, namestnica Ana Jarc, člani so: Martina Ambrožič, Danica Fink, Majda Goršek, Marija Gotlib, Cvetka Krajačič, Justina Lobe, Marta Mišura, Slavka Pograjc, Jožica Rozman, Fanika Udovč in Anica Mikec.

DSSS: dinamično delo sindikata

Občni zbor osnovne organizacije sindikata v DSSS je ocenil minulo mandatno obdobje za zelo dinamično. Poudarek vseh dejavnosti je bil na tekočem in vsebinskem spremljanju gospodarskih gi-

banj v naši delovni organizaciji in širši skupnosti pa na izvrševanju sprejetih gospodarskih planov. Sestavni del teh prizadevanj je seveda tudi izvrševanje načrta gospodarske stabilizacije.

V tem obdobju je bilo čutili velike potrebe po oživitvi sindikalnega dela, kar vse je pred TO osnovne organizacije in pred konferenco sindikatov postavljalo velike naloge. Sindikat je aktivno sodeloval pri vseh dogajanjih v kolektivu, se vključeval v občinski sindikalni svet, se spoprijemal s širokim spektrom. Med temi je bil nov delovni čas (kjer smo ugotovili neorganiziranost in neusklajenost tako v občinskem merilu kot tudi širše), delo na področju sociale (letovanje otrok, pomoči, ustanavljanje aktiva invalidov), kulture (tudi gledališki abonmaji — 10 v DSSS) itd.

V razpravi je bilo poudarjeno, da je vrsta nalog tekla prek sindikata in da vseh niti ni moč zajeti v poročilo. Kljub temu pa je razprava navrgla, da še ni bil povsod dosežen adekvaten vpliv sindikata na posamezna dogajanja.

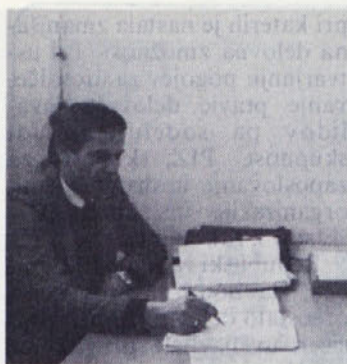
Prisotni so se zahvalili predsednici IO OOS Darinki Antončič za uspešno delo v dveh mandatih, novo vodstvo pa je sestavljeno takole:

Mojca Novak je predsednica, Anica Nose blagajničarka, Sonja Gajič tajnica, člani IO OOS Nada Kebe, Bojan Potočar, Valerija Arko, Marjeta Žel, Marjeta Boh in Jolanda Švent, nadomestna člana IO OOS pa sta Božena Golob in Vinko Blažič.

**predstavljamo
vam:
Nikola
Koljanin**

Nikola Koljanin je bil rojen 1. 3. 1945 v Bosanski Gradiški, živel je v Banjaluki, v Zagrebu pa je končal VTKŠ.

Koljanin je prevzel naloge vodje službe kontrole kvalitete, ki je bila ustanovljena z letošnjim letom. O samem delu službe smo v našem glasilu že pisali, tokrat pa vam želimo predstaviti Nikolo Koljanina in osvetliti njegov pogled na vlogo in naloge novo ustanovljene službe.

Nikola Koljanin, vodja službe kontrole kvalitete.

— STE SE V VAŠEM DOSEDANJEM DELU KDAJ NEPOSREDNO ŽE SREČEVALI S PODROČJEM KVALITETE?

„Doslej sem opravljal že vrsto del v konfekcijski panogi. Zrasel sem iz krojača v inženirja, in tako lahko trdim, da sem se z vprašanji kvalitete stalno srečeval. Bil sem tudi vodja prodaje in kooperacije s tujimi partnerji in v tem poslu sem bil s kvaliteto še kako povezan, čeprav tudi tu le posredno. No, in sedaj se spoprijemam s tem odgovornim področjem povsem neposredno — S KATERIMI VPRAŠANJI KVALITETE SE BO VAŠA SLUŽBA NAJPREJ SPOPRIJEMALA?

„Obiski po tozdih so pokazali, da je največ pripomb na tkanine. Vemo za zelo težak položaj in velika prizadevanja službe nabave. Kljub vsemu moramo narediti vse najboljše. Zato bomo skušali najprej izpiliti vhodno kontrolo. Da bi le-ta opravljala svoje delo dobro, bo potrebno najprej primerno opremiti vhodno kontrolo za oba programa. Premalo je, če blago samo vrtimo. Tako načrtujemo v bližnji prihodnosti opremiti vhodno kontrolo s prešo, da bi pravočasno ugotavljali krčenje, v mislih pa imamo tudi celoten laboratorij za testiranje materialov, ki je ob vhodu tkanine še kako potreben. Veliko bi prihranili pri času in pridobili na kvaliteto, če bi blago prihajalo v proizvodnjo zares primerno pregledano in označeno. Torej bomo močni partnerji s službo nabave, priprave dela, proizvodnimi tozdi in seveda prodajo. Z vsemi bomo morali tesno sodelovati. Potrebujemo pravočasne informacije od njih. Napačno bi bilo misliti, da bo naša služba samo ugotavljala slabo kvaliteto. Želimo delovati predvsem preventivno, da bi na koncu pr-

oizvodnega procesa bilo kar se da najmanj odstopanj od naših zahtev o kvaliteti. Gotovo je to cilj Laboda in zato se bomo morali zares močno povezovati med seboj.”

— KAJ PA OD TE SLUŽBE PRIČAKUJEJO PROIZVODNI TOZDI?

„Pričakujejo mnogo, če ne kar preveč. Iz pogovorov sluhim, da pričakujejo odpravo vseh težav in da bo ob prihodu tkanine delo v krojilnicah steklo gladko in brez dosedanjih zapetljajev. To je nemogoče doseči, sploh pa ne kar takoj. Trudili se bomo izboljšati situacijo in odpravljati pomanjkljivosti, ne moremo pa obljubiti takojšen in celovit obrat. Ob tem naj poudarim, da ostaja število kontrolorjev nespremenjeno, da v službi za ugotavljanje kontrole ne bomo zaposlili nobenega novega delavca. Gre le za primerno organiziranost službe, ki se glede na vse že znane razmere (pri tem pa je prav oddaljenost med tozdi velikega pomena) mora primerno organizirati za poenoten in učinkovit sistem ugotavljanja kvalitete. Prizadevali si bomo naloge v celoti opravljati in prispevati kar največji delež pri doseganju kvalitete, kakršna gre Labodu. S takim delom si bomo uspeli pridobiti zaupanje in spoštovanje. To pa je potrebno za dobro delo.”

**srečanje
upokoјencev
libne**

V Libni so organizirali samostojno sekcijo upokoјencev. Ker za upokoјence velja, da, odkar več ne hodijo v službo, sploh nimajo časa, je najprimernejši čas za snidenje vseh ob novem letu. Tako so se bivši delavci Libne sestali ob praznovanju novega leta in hkrati povezali zabavno s koristnim in ob tej priložnosti pregledali svoje delo in sprejeli usmeritve za naprej.

Vezi upokoјencev z delovno organizacijo in tozdom so še vedno žive. Prisotni so poslušali poročilo glavnega direktorja o prizadevanjih in uspehih delovne organizacije, se seznanili z rezultati tozda in bili nad vsemi dosežki navdušeni.

Zatem so se lotili svojih zadolžitve. Na dnevnem redu je bila točka, ki je govorila o povezavi v sekciji upokoјencev tozda Libna, o čemer je govoril tudi direktor tozda, tov. Komočar. Imenovali so tudi predsedstvo sekcije. Sestavljajo ga: Zdravko Petan, Alojz Mlakar, Amalija Orehini, Tončka Pavkovič in Ana Strgar.

Sekcija si je zadala zahteven program dela: spoznavanje življenjskih razmer upokoјencev, evidenca starostnikov in zdravstvenega stanja onemoglih upokoјencev, sodelovanje z osnovno organizacijo sindikata, organiziranje raznih pomoči, izletov, obiskov onemoglih, razstave izdelkov upokoјencev Libne, letovanje v naših počitniških kapacitetah...

Članarina je simbolična, saj znaša le 50 din. Za denarne zadeve je v sekciji odgovorna blagajničarka, tov. Strgarjeva, za predsednika pa so prisotni izvolili Antona Mlakarja. Sekciji bo s svojimi velikimi izkušnjami rad pomagal tov. Petan in pa poslovna sekretarka tozda, tov. Štampfelja. Pričakujejo tudi sodelovanje z novomeško, ptujsko in drugimi sekcijami upokoјencev ter, ne nazadnje, z našo kadrovsko službo in njenim vodjem, tov. Nenadičevu.

Tudi sekcija upokoјencev je lahko še kako živa, sredi dogajanja, lahko se ubada z različnimi problemi in dosega različne uspehe. S skupnimi močmi bomo vse to dosegli. Torej gremo optimistično in veselo delu nasproti.

**MARIJA ŠTAMPFELJ
tozd Libna**

ali se znamo uveljaviti

Revija Zdravje je objavila pred nedavnim zanimiv sestavek s področja psihologije z naslovom „Kako se uveljaviti“. Stiske današnjega človeka niso majhne, na drugi strani pa so zahteve vse večje. Dogodki nas klešejo, nam dvigujejo moralo ali pa nas pehajo v apatijo. Toda naučiti se moramo imeti sebe na „špagici“. Kaj to pomeni in kako doseči primerno mesto in vzpostaviti prijetne in odkrite odnose v družbi, pa nas uči prav omenjeni sestavek, ki ga bomo v nadaljevanjih objavljali tudi v našem glasilu.

KAKO DOSEČI ASERTIVNOST

Asertivnost je izraz, ki ga uporabljamo psihologi za tiste lastnosti, ki sestavljajo sposobnost zdrave uveljavitve lastnega jaza. Med temi lastnostmi sta najpomembnejši naslednji: sposobnost izražanja svojih čustev, pričakovanj, mnenj in stališč na pošten in odkrit način, ter zmožnost postavljanja upravičenih zahtev in uveljavljanja svojih pravic.

Asertivni ljudje se znajo postaviti zase, stojijo za svojim mnenjem in so sposobni reči „da“, če čutijo „da“, in reči „ne“, če čutijo „ne“. Pri tem ne odkrivajo drugih niti se jim ne podreajo. Sami seboj so si na jasnem, zato so lahko v nekonfliktnih odnosih tudi z okoljem. Ob tem, ko znajo izraziti svoja čustva, upoštevajo tudi čustva drugih in jih spoštujejo. Pristni so, spontani, odkriti. Vedo, kaj hočejo in znajo to v danem položaju tudi izpeljati.

Najbrž se na ta ali oni od teh načinov kdaj pa kdaj vedemo vsi — pač glede na okoliščine, svoje počutje, in glede na to, koliko nam stvar, za katero se potegujemo, resnično pomeni.

Vsi smo kdaj pasivni, drugič agresivni, tretjič ustrezno asertivni. Vendar pa bi lahko za vsakega človeka rekli, kateri od teh načinov je zanj posebno značilen in pogostejši, kateri je postal morda že del njegovega življenjskega stila.

Le človek, ki se je v večini okoliščin sposoben ustrezno uveljaviti, je lahko hkrati v sozvočju s samim seboj in s svojim okoljem. Zato je lahko tudi bolj dejaven in ustvarjalen, zadovoljen in sproščen. Tudi za okolje so asertivni ljudje prijetnejši: ob pasivnejših se često počutimo neugodno, kot da smo jih nehoti za kaj prikrajšali, ob agresivnih pa se počutimo nekako povožene ali izkoriščene.

Pasivni ljudje, ki se ne znajo prav uveljaviti, plačujejo davek tem svojim lastnostim. V njih se kopiči nezadovoljstvo nad seboj in svetom, napetost zaradi zadržanih čustev in neuresničenih želja se kaj lahko pretvori v vrsto psihosomatskih tegob in težav — od glavobolov do splošnega slabega počutja. Muči jih potrtost: zadržana jeza si najde izhod v nenadnih, nerazumljivih izbruhih, ki presenetiijo njih same prav tako hudo kot ljudi v njihovem okolju. Prav njihovi najbližji tarča takih neustreznih reakcij, ki jih je sprožila čustvena energija, zadrževana drugje, na zanje bolj ogrožujočih mestih.

Za vedenje **agresivnih** plačujejo sprva predvsem drugi. Agresivneži jih užalijo, prizadenejo, odrinejo, pohodijo. Počasi pa tisti, katerih način uveljavljanja je pretežno agresiven, izgubljajo ljudi okrog sebe. Tudi njim samim se tisto pravo, iskreno zadovoljstvo in zadoščenje ob uspehih vse bolj umika.

Torej ni nobenega dvoma: zdravo, pošteno in ustrezno uveljavljanje lastnega jaza je prav gotovo najboljša tako za poseznika kot za njegovo okolje.

Prihodnjič: Kako spoznati pravo asertivnost pri sebi in pri drugih.

novosti v invalidskem zavarovanju

Nov zvezni zakon o temeljnih pravicah iz PIZ ureja sistem invalidskega varstva v skladu z zakonom o združenem delu. OZD je pristojna in dolžna urejati vsa vprašanja, nanašajoča se na preprečevanje invalidnosti ter varstvo delovnih invalidov,

pri katerih je nastala zmanjšana delovna zmožnost. Pri ustvarjanju pogojev za uresničevanje pravic delovnih invalidov pa sodelujejo tudi skupnost PIZ, skupnost za zaposlovanje in drugi organi, organizacije in skupnosti v skladu z zakonom.

Republiški zakon o PIZ določa, da bodo zavarovanci s preostalo delovno zmožnostjo sicer uveljavljali pravice na podlagi invalidnosti v skupnosti, neposredno uresničevanje le-teh pa bo v OZD in pri nosilcih samostojnega osebnega dela.

Sredstva za nadomestila OD za čas prekvalifikacije oziroma dokvalifikacije za nadomestilo OD zaradi dela s skrajšanim delovnim časom in zaradi zmanjšane osebnega dohodka na drugem delu zagotavlja skupnost iz sredstev, ki se pri njej združujejo. OZD je dolžna v svoje breme zagotoviti odmeritev in izplačati delovnim invalidom le nadomestilo osebnega dohodka za čas čakanja za prekvalifikacijo

oziroma dokvalifikacijo in nadomestilo osebnega dohodka za čas čakanja na razporeditev na drugo ustrezno delo. Taka pravna ureditev bo seveda stimulatивно vplivala na OZD.

OZD in nosilci samostojnega dela so dolžni delovne invalide, ki so bili ob nastanku invalidnosti pri njih v delovnem razmerju, razporediti na drugo ustrezno delo, oziroma jim zagotoviti delo z delovnim časom, ki ustreza njihovi preostali delovni zmožnosti, morajo jim zagotoviti prekvalifikacijo oziroma dokvalifikacijo, če je to potrebno za zaposlitev pri drugem ustreznem delu.

Iz nove pravne ureditve sledi, da bo mogoče ugotoviti, ali je pri zavarovancu podana invalidnost ali ne, le na podlagi izvedenskega mnenja o zavarovančevi zmožnosti za delo, tako za dela, ki jih opravlja, kot tudi za vsa tista dela, ki ustrezajo njegovi strokovni izobrazbi oziroma z delom pridobljenim delovnim zmožnostim. Zvezni zakon na

Črno-belo ali črno-rdeče je v pomladno poletni sezoni hit kombinacija, ki je tudi v Labodovi proizvodnji dobro zastopana. Šahovnica kot gornji del dvodelnega kompleta — zakaj pa ne?

laga OZD določene dolžnosti za preprečevanje nastajanja invalidnosti. Med nje spada dolžnost OZD, da razporejajo na druga ustrezna dela vse delavce, pri katerih je podana spremenjena delovna zmožnost, kot tudi delavce, ki opravljajo dela in naloge, pri katerih je podana nevarnost za nastanek invalidnosti.

Po republiškem zakonu delovni invalidi s preostalo delovno zmožnostjo uveljavljajo pravice na podlagi invalidnosti v skupnostih, uresničujejo pa jih v OZD, zaradi tega so organizacije in skupnost dolžne uskladiti sporazume z zakonom, in sicer tako, da bodo na podlagi teh delovni invalidi v OZD dejansko uresničevali v skladu z zakonom in statutom skupnosti pravice invalidskega zavarovanja, katerih izvrševanje je preneseno v združeno delo. Pravice so po vsebini enake dosedanjim.

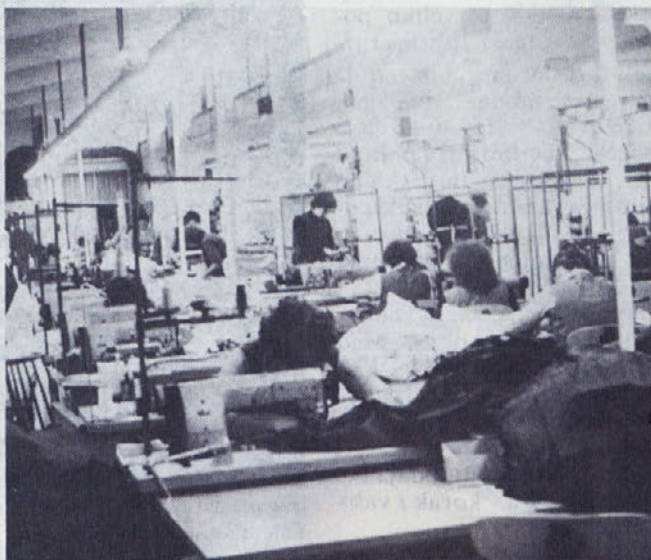
Pripravila socialna delavka
JOLANDA ŠVENT

obrambno in samozaščitno usposabljanje

Obrambno in samozaščitno usposabljanje delovnih ljudi je redna naloga vseh dejavnikov SLO in DS. Zaradi racionalnosti in pomanjkanja prostega časa smo spremenili oblike usposabljanja tako, da je poudarek predvsem na samoizobraževanju (proučevanje strokovne literature, spremljanje TV oddaj, posvečenih obrambi in zaščiti, ter razgovori o aktualnih temah).

TV Ljubljana je že predvajala na televiziji dva filma na temo zaklanjanja prebivalstva. Oba sodita k osnovni temi radiološko, kemično in biološko orožje ter zaščita. Tej temi bo namenjen prostor tudi v obrambnem tisku in v ostalih javnih občilih. Sledili bodo pogovori strokovnjakov o radiološkem, kemičnem in biološkem orožju, proizvodnji tega in obrambi ter zaščiti pred njimi v bivalnem in delovnem okolju.

Tozdi bodo v svojih okoljih spremljali potek izobraževanja in organizirali (po dogovoru) sestanke skupin. Na te sestanke naj bi povabili tudi strokovnjake s tega področja,

Tudi ob velikih delovnih obveznostih ne sme trpeti družbenopolitično delo (posnetek je iz Zale).

ki bi nam lahko nudili pojasnila o stanju zaščite in o reševanju ob morebitnih nesrečah v posameznih prostorih. Razjasnili bi konkretne probleme o radiološkem, kemičnem in biološkem orožju ter o zaščiti.

V svojih okoljih naj tudi naši tozdi ocenijo možnosti in načine RBK zaščite ter predlagajo termin za organiziranje sestankov po skupinah.

Komite za SLO in DS

zelenica vabi

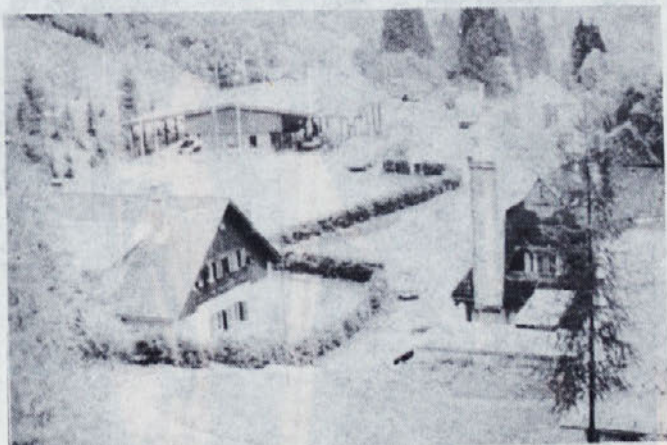
Tudi letos so med zimski mi počitnicami naše kapacitete na Zelenici zasedene. Povedati pa moramo, da so se prijavi predvsem posamezniki in da pogrešamo organizirane obiske skupin. Seveda še ni nič zamujenega, saj je letos snega dovolj in Zelenica ima tako snežno odejo, da si lahko smuko obetamo prav do pozne pomladi.

Športno društvo, osnovne organizacije sindikata ali mladine, organizirajte tečaje smučanja ali tekmo-

Zelenica nas vabi. Vreme je ugodno, snega je dovolj,

malo počitka in svežega zraka pa tudi potrebujemo!

vanja! Obudite akcije iz preteklih let in pravočasno o tem seznanite odgovornega delavca, tov. Muhiča! Vabilo pa tudi za naprej velja posameznikom, družinam. Pa ponovimo še cene: bivanje je za člane našega kolektiva ter njihove družinske člane 150 din za osebo na dan (za ostale obiskovalce 200 dinarjev), cena smučarske karte z našo izkaznico pa je za odrasle 180 din, za otroke pa 150 dinarjev.

Zelenica

NEKDO JE MORAL ZAČETI

Vsi funkcionarji in vodilni, od federacije pa do osnovne celice naše družbe, so vse 1983. leto govorili o zapiranju.

„Koliko časa še to zapiranje v republiške in pokrajinske meje?“ se je spraševalo več zveznih funkcionarjev.

„Preprečiti moramo nadaljnje zapiranje v regionalne okvire!“ je poudaril republiški funkcionar na posvetovanju sindikatov.

„Ne moremo več dopustiti zapiranja v občinske meje!“ je del govora enega od regionalnih funkcionarjev na posvetovanju o združevanju dela in sredstev.

„Kaj vi v krajevni skupnosti mislite, da ste sami sebi zadostni?“ je bil glase občinški funkcionar na sestanku v naši krajevni skupnosti.

„Zapiranje v ozke tozdovske interese je v nasprotju z našimi skupnimi interesi!“ je žugal s prstom tovariš iz skupnih služb.

„Mi smo proti zapiranju v posamezne skupine pri nas!“ nam je pojasnil predsednik naše osnovne organizacije sindikata.

Prav, ko sem preišleval o tem zapiranju na vseh ravneh, de moja lepša polovica kot strela z jasnega neba:

„Sva se pa zaprla med te štiri stene! Daj, pelji me kam!“

Takoj sem jo odpeljal na svež in hladen zrak.

Jaz sem se odprl, zdaj so na vrsti vsi zgoraj naštet!

S. DOŠENOVIC

MODA '84

Ljubljanski sejem mode je vedno zelo obiskana prireditel. Nekaj obiskovalcev sem povprašala, kaj menijo o letošnjem sejmu, o razstavljenih modelih sploh ter seveda, kako ocenjujejo Labodove modele na razstavnem prostoru ter tiste na mali modni reviji.

Mimi Kocjan in Olga Vončina: „Veliko lepega sva videli na sejmu, Labodove male modne revije pa si, na žalost, nisva ogledali, ker sva bili nekoliko pozni. Sicer pa Labod pozna, saj kupujeva v vašem Centru mode. Prodajake so nadvse prijazne, izbira pa tudi velika. Tudi po naročilu sva že dali v Labodu izdelati nekaj oblačil. Torej sva z Labodom tesno povezani. Res imate nekoliko višje cene, toda za kvaliteten in moden izdelek ni težko odšteti nekoliko več denarja. Na sejmu ste se lepo predstavili. Vaši izdelki so zares visoko modni in so prava paša za oči.“

Skupina bodočih trgovk: „Na sejmu mode je videti veliko lepega. Med številnimi predstavljenimi modeli pa je pre malo takih, ki bi zanimali mlade in bili tudi finančno dostopni. Tudi Labod predstavlja zelo elegantne in visoke modne izdelke, ki jih je veselje pogledati. Med temi pa so nam bližje zares lepe bluže in srajce.“

Tomo Bartelj: „Sejem kaže na velike razlike v doseganju modnosti in kvalitete. Med tistimi, ki so pokazali največ, je tudi Labod. Izredno lep in eleganten je vaš razstaveni prostor in zelo lepi so vaši razstavljeni in pokazani modeli. Organizacija modne revije je na profesionalnem nivoju in ob vsem tem si obiskovalci želimo, da bi vse to lahko v kratkem videli tudi v trgovinah. Izbran nastop Laboda na sejmu je zapustil izreden vtis in zato bomo tudi v trgovinah pričakovali vse to in tudi ponudeno na tak način...“

Obiskovalci iz Temenice: „Veliko vsega je, malo pa tistega, kar bi bilo sprejemljivo za vsakdanjo rabo. Če primerjamo razstavne prostore, vidimo, da je Labodov zelo lep in vabljiv. Toda predstavljamo le žensko modo in nekaj srajc. Mi pa vendarle delamo tudi moške obleke, pa čeprav malo manj. Te pa na našem razstavnem prostoru tudi pogrešamo.“

Miha Ravnikar in Mateja Klobučar: „Pokazano je gotovo na evropskem nivoju.

Izredno so se izkazali usnarji pa tudi ostali so veliko pokazali. Seveda so občutne razlike med posamezniki, toda veliko je modnih in lepih modelov. Labod že dolgo velja za zelo modno in izbrano delovno organizacijo. Tudi po tokratnih razstavljenih eksponatih je videti, da ste korak pred današnjim časom. Prav je, da sledite eleganci in modnosti in da s tem zadovoljujete izbrane okuse. Med te se štejeva tudi midva. Kupujeva malo, toda izbrano! Toda več morate dati na reklamo, ki mora biti prav tako izbrana, pa potem prodaja tudi. Vse to mora v korak z vašimi izdelki.“

Za predstavljeno kolekcijo moških srajc je Labod prejel na letošnjem sejmu mode diplomu.

Sporočamo bralcem, da so besedila v našem listu od 1. junija 1983 dalje v tozdu Grafika Dolenjskega informativnega in tiskarskega centra stavljena z uporabo nove tehnologije svetlobnega stavka („fotostavka“). Ker dela novi obrat Grafike (tudi zaradi uvoznih težav) v režimu poskusne proizvodnje, Vas prosimo, da v tem času z razumevanjem oprostite morebitne napake, zlasti pri deljenju besed.

UREDNIŠTVO
Tozd GRAFIKA

Temenica delovno

V Temenici je te dni v proizvodnji še kako živo. Sicer to velja za vsak delovni dan, toda poudariti moramo, da sedaj odpremljajo večjo količino oblačil za izvoz. Izdelovali so vzorce za kolekcijo (predvsem za program kril), v delu pa so tudi svečana oblačila za našo smučarsko reprezentanco.

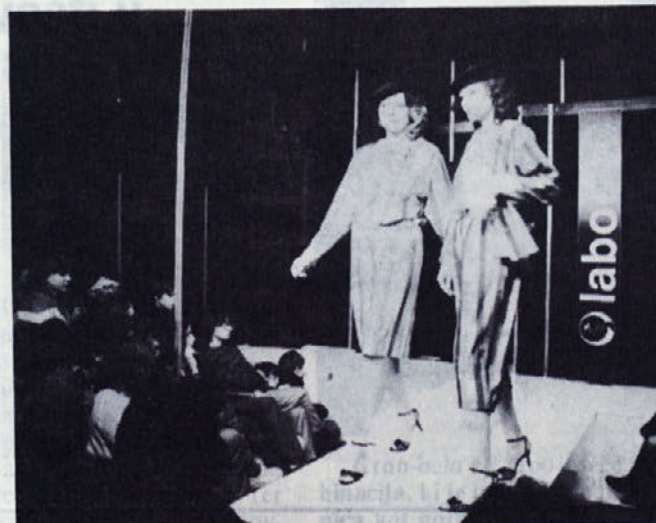
Komisije za odlikovanja

Te dni so bili izdelani predlogi za odlikovance predsedstva SFRJ iz Laboda. Odlikovanje ne more biti vezano le na jubilej, vendar je ta povod za intenzivnejše evidentiranje. Razen Delte, ki je akcijo na tem področju vodila redno, drugje ni bilo kaj dosti storjenega. To pa ne pomeni, da ni med nami delavcev, ki bi si zaslužili ta najvišja priznanja za delo, inovacije, vsestransko aktivnost...

Postopek od predloga do priznanja ni kratek, saj gredo predlogi najprej na komisijo občine, zatem na republiško komisijo in končno na zvezno. Področje najvišjih priznanj je seveda občutljivo in zahtevno, zato morajo biti tudi postopki speljani pretehtano in pravočasno. Pa še nekaj: predlogi morajo vedno preko občine, v kateri delavec živi in dela.

Že tradicionalne modne revije na našem razstavnem prostoru so zelo obiskane. Letošnje je povezovala Metka Centrih.

Del predstavljene kolekcije